

۳- تبادل فرهنگی

جمعیت دفاع از ارزشها به تبادل فرهنگی با غرب اعتقادی ندارد و از تهاجم فرهنگی ابراز نگرانی شدید می‌کند. محمدی ری‌شهری در این باره می‌گوید: «لبه تیز حمله دشمن امروز متوجه فرهنگی است که انقلاب اسلامی را به وجود آورد... توطئه طراحی شده دشمن این است که فرهنگ ارزشی این انقلاب را مورد هجوم قرار بدهد. در این هجوم، آمریکا به عنوان شیطان بزرگ تنها نیست بلکه نیروهای وسوسه‌گر درونی نیز او را همراهی می‌کنند.»^۱

احمد پورنجاتی نیز در این مورد می‌گوید: «تهاجم فرهنگی علیه ایران اسلامی یک مسئله جدی و واقعی است و با توجه به ماهیت فرهنگی انقلاب اسلامی، مقوله تهاجم فرهنگی را یک تدبیر اختصاصی دشمنان اسلام علیه ملت انقلابی مسلمان ایران می‌دانیم.»^۲ جمعیت دفاع از ارزشها در بیانیه‌ای می‌نویسد: «بی‌توجهی به تهاجم فرهنگی و بها دادن به عناصر بی‌هویت در عرصه فرهنگ و اندیشه، لغزشگاههایی است که مجلس پنجم باید بطور جدی از آنها دوری گزیده و اجتناب کند.»^۳ این جمعیت در بیانیه دیگری بر مقابله با تهاجم فرهنگی دشمن تأکید کرده، می‌گوید: «اعتقاد عملی به مقابله با تهاجم فرهنگی دشمن و در یک کلام صیانت شجاعانه از مرزهای اعتقادی انقلاب در برابر امواج مسموم فکری و شبه فرهنگی از ویژگیهای مهم نماینده مطلوب ماست.»^۴

نشریه ارزشها نیز می‌نویسد: «تهاجم فرهنگی، حرکت سازمان‌یافته

۱. همان، شماره ۸، ۷۵/۱۱/۱۵، ص ۶

۲. همان، ویژه انتخابات ۷۶/۲/۳۱، ص ۳

۳. بیانیه شماره ۱ جمعیت دفاع از ارزشهای انقلاب اسلامی

۴. بیانیه شماره ۲ جمعیت دفاع از ارزشهای انقلاب اسلامی

استکبار دنیای غرب به ویژه آمریکا برای مسخ هویت فرهنگی جوامع مستقل و برخوردار از فرهنگ بومی، به ویژه در جهت مبارزه با امواج فرهنگی انقلاب اسلامی است. مهمترین مصادیق تهاجم فرهنگی عبارتند از: تلاش همه جانبه و مستمر برای نفی اصل اندیشه انقلاب و کارآمدی و قابلیت نظام اجتماعی مبتنی بر اعتقاد دینی (اسلام ناب) برای اداره امور جامعه امروز. بستر اصلی تهاجم فرهنگی، حوزه‌های تولید و توزیع اندیشه (نظریه پردازی) بویژه در عرصه‌های روشنفکری و ارتباطی (رسانه‌ها) است.^۱ در مرامنامه جمعیت نیز با تأکید بر تهاجم فرهنگی غرب آمده است: «تهاجم فرهنگی غرب علیه ارزشهای فرهنگی اسلام ناب، یک حقیقت غیرقابل انکار است. انگیزه‌ها و اهداف اصلی فرهنگ دین‌زدایی از عرصه مناسبات اجتماعی، ایجاد بحران هویت در راستای یکسان‌سازی فرهنگی، مقابله با خصیصه انقلابی اسلام ناب، ترویج اندیشه جدایی دین از سیاست و اشاعه مفاسد اخلاقی و فرهنگ مبتذل غربی و ناهنجاری‌های آن در بین نسل جوان در جوامع انسانی بویژه اسلامی است.»^۲

۴- مقابله با تهاجم فرهنگی

به اعتقاد این گروه برخورد فرهنگی بهترین شیوه برای مقابله با تهاجم فرهنگی است.

بنا به نوشته نشریه ارزشها: «مهمترین و کارآمدترین شیوه در مقابله با تهاجم فرهنگی افشای عالمانه اهداف و شگردهای آن و پاسخگویی فرهنگی

۱. هفته‌نامه ارزشها، شماره ۶، ۱۵/۱۰/۷۵، ص ۴

۲. مرامنامه جمعیت دفاع - فصل دوم

به مسائل اساسی مورد ابتلای جامعه [است].^۱
روح‌الله حسینیان با تأکید بر حفظ «شور و نشاط اولیه انقلابی» در میان مردم می‌گوید:

«حتی به رادیو و تلویزیون هم توصیه می‌شود که از برنامه‌هایی استفاده کنند که در ذهن مردم یک نوع خودفراموشی یا انقلاب فراموشی ایجاد شود تا به سوی زندگی عادی خودشان بروند. دولت آینده باید سرمایه‌گذاری کند تا همان شور و نشاط اولیه انقلابی ایجاد شود.»^۲

۵- نظارت روحانیون بر فعالیت‌های فرهنگی

این گروه از نظارت روحانیون بر فعالیت‌های فرهنگی حمایت می‌کند. روح‌الله حسینیان در این رابطه می‌گوید: «چه اشکالی دارد ما به جای سرمایه‌گذاری‌های کلانی که روی فرهنگ‌سراها می‌کنیم این سرمایه‌گذاریها را به سوی مساجد هدایت کنیم، تا آن مرکزیت مسجد برای تجمع جوانان از بین نرود.»^۳

۱. هفته‌نامه ارزشها، شماره ۶، ۱۵/۱۰/۷۵، ص ۴

۲. ماهنامه صبح، شماره ۶۶، بهمن ۷۵

۳. همان، ص ۲۰

خلاصه دیدگاه‌های فرهنگی جمعیت دفاع از ارزشهای انقلاب اسلامی

- ۱- حمایت از نظارت قبل از انتشار بر محصولات فرهنگی
- ۲- اولویت دادن به مسائل فرهنگی در مقایسه با مسائل سیاسی و اقتصادی
- ۳- تهاجم فرهنگی به عنوان خطری برای انقلاب اسلامی
- ۴- برخورد فرهنگی به عنوان بهترین شیوه برای مقابله با تهاجم فرهنگی
- ۵- حمایت از نظارت روحانیون بر فعالیت‌های فرهنگی

www.KetabFarsi.com

مواضع سیاسی، اقتصادی و فرهنگی گروه پیام دانشجو

۱-۲. مواضع سیاسی اتحادیه انجمن‌های اسلامی دانشجویی و
دانش‌آموختگان دانشگاهها و مراکز آموزش عالی
(پیام دانشجو)

الف - نگرش به حکومت

۱- ولایت فقیه، رهبری و مردم

در نگرش این گروه به رهبری و ولایت فقیه در طول زمان تغییراتی مشاهده می‌شود. بطوریکه این گروه در ابتدای فعالیت، برای رهبری نقش مهمی در نظام سیاسی قائل بود و وی را «سیاست‌گزار واقعی» نظام می‌دانست. نشریه «پیام دانشجو» ارگان اتحادیه در این باره نوشت: «چه به لحاظ شرعی و چه به دلیل قانونی، مسؤول اصلی جامعه اسلامی و سیاست‌گزار واقعی همان مقام عظمای ولایت است.»^۱ اما چندی بعد حشمت‌الله طبرزدی دبیر کل اتحادیه تقدس بخشیدن به فرد یا گروه خاصی را رد کرده، می‌گوید: «یک بخش از جامعه به حاکمیت و قدرت، جنبه تقدیس می‌بخشند بدین معنا که حاکمیت، یک امر الهی است و خداوند به فرد یا گروه خاصی بخشیده است و افراد دیگر مشروعیت خود را از آنها کسب می‌کنند. این تعبیر وقتی وارد عمل شد به انحصار تبدیل شده و همه مسائل قدرت و حاکمیت در یک مجموعه

۱. هفته‌نامه دانشجو، شماره ۷، ۱۸/۷/۷۳، ص ۱۱

خاص محدود می‌شود.^۱ همچنین نشریه پیام دانشجو درباره همین موضوع می‌نویسد: «هیچ فرد یا صنف و طبقه و جناح و جریانی... نمی‌تواند ادعای برگزیدگی یا نمایندگی خدا بر مردم را بنماید. خصوصاً که بخواهد از این نمایندگی به عنوان یک حق انحصاری ویژه برای حکومت بر آدمیان استفاده نماید.»^۲

طبرزدی قبلاً گفته بود: «ما به امامت معتقدیم همان امامتی که امام علی (ع) تشکیل دادند، ولی فقیه هم می‌تواند همان اختیارات [را] داشته باشد.»^۳ اما چندی بعد «اختیارات ولی فقیه را محدود به اصول قانون اساسی» دانست، او می‌گوید: «نظر امام این بود که دامنه اختیارات حکومت اسلامی مطلق است نه اینکه اختیارات فرد نامحدود باشد. اختیارات ولی فقیه محدود به اصول قانون اساسی است.»^۴ وی ادامه می‌دهد: «نظام جمهوری اسلامی مشروعیتش را از رأی مردم کسب می‌کند و مقام رهبری نیز با رأی مردم انتخاب می‌شود و مشروعیت می‌یابد.»^۵

این گروه در گذشته، نوعی قداست برای رهبری قائل بود به طوری که حتی انتقاد روزنامه سلام مبنی بر این که «می‌شود [از رهبری] انتقاد کرد و ایشان معصوم هم نیستند.» را هم بر نمی‌تایید و طرح چنین مسائلی را موجب «خوشحالی آمریکا» می‌دانست.^۶ اما بعداً پیام دانشجو می‌نویسد: «... امام (ره)

۱. اظهارات طبرزدی در ۷۶/۲/۱۶

۲. هفته‌نامه پیام دانشجو، شماره ۴۷، ۷۴/۱۲/۱۰، ص ۱۴

۳. همان، شماره ۵۰، ۷۵/۱/۱۴، ص ۱۲

۴. اظهارات طبرزدی در ۷۶/۲/۱۶

۵. دو هفته‌نامه شلمچه، پیش شماره دوم، نیمه اول دی ۷۵، ص ۲، به نقل از اظهارات طبرزدی در رادیو بی بی سی.

۶. هفته‌نامه پیام دانشجو، شماره ۱۸، ۷۳/۱۰/۶، ص ۱۶

آموختند که حتی اگر من هم پایم را کج گذاشتم، ملت باید مراقب باشند.^۱ بطور کلی در ارتباط با نقش مردم در حکومت نیز نگرش‌های متفاوتی از این گروه مشاهده می‌شود. تا جایی که زمانی نشریه پیام دانشجو نوشت: «خواست و اراده مردم با قالب‌های شرعی سنجیده می‌شود.»^۲ که بر پایه این دیدگاه رأی مردم تا آنجا مورد قبول است که با شرع مطابقت داشته باشد. اما پس از چندی، در جای دیگری «رأی ملت را یک امر دینی» ارزیابی کرده، می‌نویسد: «اصالت خواست و رأی ملت یک امر اصیل، دینی و قانونی است که از دستاوردهای اصیل انقلاب اسلامی محسوب می‌شود.»^۳ این نشریه نظرات مردم را همان حقوق ناس و از اصول اجتماعی اسلام می‌داند.^۴ و در مغایرت با دیدگاه اول به این موضوع اشاره می‌کند که حضرت علی (ع) نیز خواست مردم را مبنای حکومت خود دانسته است. و در تأیید این موضوع می‌نویسد: «در صدر اسلام فردی کامل‌تر از علی (ع) وجود نداشته است. اما همین انسان کامل هیچوقت صرف کمالات خود را، مجوزی برای حکومت بر دیگران نمی‌دانند، بلکه رضایت و خواست مردم را مبنای حکومت مدنی خود دانسته است.»^۵

۲- احزاب

این گروه از قانونمندان شدن فعالیت‌های سیاسی در چهارچوب احزاب حمایت می‌کند. مدیر مسؤول و شورای نویسندگان هفته‌نامه پیام دانشجو در

۱. همان، شماره ۴۷، ۱۰/۱۲/۷۴، ص ۶

۲. همان، شماره ۴، ۲۸/۶/۷۳، ص ۳

۳. همان، شماره ۴۷، ۱۰/۱۲/۷۴، ص ۱۶

۴. همان، شماره ۵۶، ۲۵/۲/۷۵، ص ۱۲

۵. همان، شماره ۴۷، ۱۰/۱۲/۷۴، ص ۱۴

نامه‌ای به ریاست جمهوری به این نکته اشاره می‌کنند که «به دلیل نبود حزب و گروه، مردم نظرات خود پیرامون مسائل کشور را در صف‌های خواروبار و در اتوبوس و تاکسی و جلسات خانوادگی... بیان می‌کنند.»^۱ نشریه پیام دانشجو نیز بر این نکته که «مردم باید در قالب احزاب و گروه‌های برخاسته از متن توده‌ها. (که هیچ تعلق دولتی نداشته باشند) ایده‌ها و افکار خود را بیان کنند، تأکید کرده است.»^۲ و به گفته طبرزدی «اگر در جامعه احزاب و گروه‌ها فعال نباشند... روندی مضر است که از غیر سیاسی بودن ناشی می‌شود.»^۳ نشریه پیام دانشجو همچنین می‌نویسد: «مسئولان برگزاری انتخابات باید زمینه را مساعد کنند، برای شرکت تمامی گروه‌ها و جناح‌های معتقد به انقلاب اسلامی و قانون اساسی، باید تنگ‌نظری و یک‌سونگری را کنار گذاشت.»^۴

۳- مشارکت سیاسی

نشریه پیام دانشجو با اشاره به ضرورت مشارکت سیاسی مردم، «یکی از عمده‌ترین نقایص برنامه توسعه» را مشخص نمودن جایگاه «مشارکت مردم در صحنه‌های سیاسی» عنوان کرده است.^۵ این نشریه برای جلب مشارکت سیاسی مردم، خواستار «بکارگیری اهرم‌های کاراتر و مؤثرتری» چون مطبوعات شد.^۶ همچنین پیام دانشجو مشارکت سیاسی مردم را به عنوان حق الناس در اسلام توصیف کرده، می‌نویسد: «طبق مبانی اسلام مشارکت مردم در مقدرات

۱. هفته‌نامه پیام دانشجو، شماره ۴۷، ۱۰/۱۲/۷۴، ص ۲

۲. همان، شماره ۴۸، ۱۵/۱۲/۷۴، ص ۳

۳. همان، ص ۱۲

۴. همان، شماره ۴۷، ۱۰/۱۲/۷۴، ص ۴

۵. همان، شماره ۴۱، ۳/۳/۷۴، ص ۳

۶. همان، شماره ۴۸، ۱۵/۱۲/۷۴، ص ۳

کشور یک حق عمومی است. «حق الناس» که باید بر پایه اصول قسط و عدل و جهت رسیدن به کمال معنوی و مادی این حق ادا شود.^۱ این گروه حضور و مشارکت سیاسی مردم را به «شرکت در راهپیمایی یا انتخابات محدود نمی‌داند و «تجلی حضور واقعی مردم را در صحنه، اظهار نظر درباره سیاست‌های جاری» عنوان می‌کند.^۲

۴- آزادی

این گروه بر وجود آزادی در جامعه تأکید می‌کند و مرز آن را در جامعه «امنیت ملی و ارزشهای اسلامی» عنوان می‌نماید که باید «دقیقاً مورد رعایت و توجه... قرار گیرد.»^۳ و در نامه‌ای سرگشاده به ریاست جمهوری تأکید می‌کند «مردم باید بتوانند آزادانه نظرات صریح خود را پیرامون سیاست‌های گوناگون بیان نمایند.»^۴ طبرزدی نیز در تعریف آزادی می‌گوید: «آزادی به معنای بیان بدون واژه و صحیح دیدگاه‌های منطقی است.»^۵ این گروه برخورد فیزیکی با مخالفان را تأیید نمی‌کند. مدیر مسئول و شورای نویسندگان هفته‌نامه پیام دانشجو در نامه‌ای به رئیس جمهوری از به هم زدن سخنرانی در دانشگاه تهران و آتش زدن کتابفروشی انتقاد کردند.^۶ همچنین ملاک بودن «قانون و نه میل و سلیقه» افراد در جمهوری اسلامی^۷ و نقش

۱. همان، شماره ۵۲، ۷۵/۱/۲۸، ص ۱۲

۲. همان، شماره ۳۷، ۷۴/۳/۲، ص ۳

۳. هفته‌نامه پیام دانشجو، شماره ۲۷، ۷۳/۱۲/۹، ص ۶

۴. همان، شماره ۴۷، ۷۴/۱۲/۱۰، ص ۲

۵. اظهارات طبرزدی، ۷۶/۲/۱۶

۶. هفته‌نامه پیام دانشجو، شماره ۴۷، ۷۴/۱۲/۱۰، ص ۲

۷. همان، شماره ۴۲، ۷۴/۴/۶، ص ۱

انتقادی مطبوعات از دستگاه‌های اجرایی و دولت را مورد تأکید قرار دادند.^۱ همچنین پیام دانشجو می‌نویسد: «مسئولان برگزاری انتخابات باید زمینه را مساعد کنند برای شرکت تمام گروه‌ها و جناح‌های معتقد به انقلاب اسلامی و قانون اساسی، باید تنگ‌نظری و یک‌سونگری را کنار گذاشت.»^۲

۵- صدور انقلاب

موضع این گروه در ارتباط با صدور انقلاب در طول زمان دگرگون شده است. تا جایی که زمانی از صدور انقلاب حمایت کرده و از سیاست دولت‌هاشمی رفسنجانی در توجه به داخل انتقاد می‌کرد. «خط‌گرایش به غرب شعار ایرانی آباد را به جای صدور انقلاب اسلامی جایگزین نموده است.»^۳ اما طبرزدی امروز درباره صدور انقلاب به طور صریح می‌گوید: «اکنون می‌بایست به مسایل داخلی پرداخت» ضمن این که به طور کلی حمایت از محرومان را در جهان ضروری می‌داند.^۴ این موضع‌گیری در حالی است که نشریه این گروه بر صدور انقلاب تأکید کرده، نوشته بود: «برنامه‌های توسعه و سازندگی باید به گونه‌ای تنظیم بشود که انقلاب بتواند شعارهایی چون مبارزه با سلطه جهانی، حمایت از مظلومان، حمایت از آزادی قنفس، مبارزه با سرمایه‌داری، کمک به محرومان و... را دنبال نکند نه اینکه وضع به گونه‌ای باشد که همه چیز تحت الشعاع توسعه و سازندگی قرار بگیرد.»^۵

۱. همان

۲. همان، شماره ۴۷، ۱۰/۱۲/۷۴، ص ۱۳

۳. همان، شماره ۴۹، ۲۲/۱۲/۷۴، ص ۱۳

۴. مصاحبه نگارنده با طبرزدی، ۱۵/۴/۷۶

۵. هفته‌نامه پیام دانشجو، شماره ۴، ۲۸/۶/۷۳، ص ۱

ب - دیدگاه‌ها در سیاست خارجی

۱ - اصول سیاست خارجی

این گروه در مقطعی در سیاست خارجی تندرو بود. غرب را یکپارچه در حال توطئه علیه جمهوری اسلامی می‌دید و سازمان‌های بین‌المللی را نیز وابسته به غرب می‌دانست. بنا به نوشته نشریه پیام دانشجو «... اروپا و سازمان ملل و امثالهم به دنبال منافع خود هستند و در هیچ زمانی حاضر نیستند آمریکا را به ایران بفروشند.»^۱ این نشریه «سازمانها و مجامع بین‌المللی را ساخته و پرداخته دولت‌های استکباری و برای حفظ منافع نامشروع آنان در جهان» می‌دانست و «انتظار اینکه آن نهادها بخواهند در جهت احقاق حقوق کشورهای ستمدیده از جمله ایران اسلامی، اقدام مناسبی انجام دهند، بیهوده و ساده‌لوحانه» توصیف می‌کرد.^۲ این گروه حتی نسبت به اقدام‌های اجتماعی و اقتصادی سازمان ملل بدبین بود. در این باره نشریه پیام دانشجو نوشت: «معلوم نیست یک سازمان بین‌المللی که به دلیل عدم پرداخت حقوق‌السهم اروپا، یعنی آمریکا، در آستانه ورشکستگی قرار گرفته، چگونه قادر خواهد بود که برای مبارزه با فقر، دیگران را مساعدت کند.»^۳

این گروه به پذیرش نظم حاکم بر روابط بین‌الملل اعتقادی نداشت. حشمت‌الله طبرزدی در این زمینه گفت: «وقتی ما تلاش کردیم ارتباط جهانی را به گونه‌ای تنظیم کنیم که با تفکر نوین جهانی بسازد، تا جهان ما را بپذیرد، به‌طور طبیعی مجبور هستیم شرایط آنها را قبول کنیم... نظم نوین و سازمان

۱. همان، شماره ۴۹، ۲۲/۱۲/۷۴، ص ۱۳

۲. همان، شماره ۴۳، ۱۳/۴/۷۴، ص ۸

۳. همان، شماره ۵۶، ۲۵/۲/۷۵، ص ۱۲

ملل مستقل از آمریکا نیست. اگر ما در این روابط دقت نکنیم، بحث استقلال زیر سؤال می‌رود.^۱ او همچنین گفت: «سیاست خارجی کشور موفق نبود و روند حرکت آن بیشتر بر اساس اعتماد بیش از حد به مجامع جهانی و غربیها بوده است.»^۲ اما طبرزدی در تغییر موضعی آشکار نسبت به مواضع گذشته در مصاحبه‌ای می‌گوید: «در حال حاضر معتقد به «عملگرایی» در سیاست خارجی است و با باید با تحولات بین‌المللی «واقع‌بینانه» برخورد کرد.» وی به طور صریح تغییر در مواضع خود را در این بخش پذیرفت.^۳

۲- رابطه با آمریکا

در دیدگاه‌های این گروه در رابطه با آمریکا تغییراتی مشاهده می‌شود. در ابتدا به شدت هرگونه ارتباط با آمریکا را رد می‌کرد و خواستار «برخورد انقلابی» با کسانی بود که این موضوع را مطرح می‌کنند. اما اظهارات طبرزدی در سال ۷۶ از تغییر دیدگاه‌های این جناح حکایت می‌کند که به آنها اشاره می‌شود.

پیام دانشجو نوشت: «آمریکا را باید مساوی با نیستی، تباهی، فساد، جنایت، تزویر، ستم، زورگویی و در یک کلمه مصداق مظاهر شیطانی دانست حال چگونه است که هنوز برخی مرعوبان داخلی لحظه‌شمار فرصتی برای ارتباط یا مذاکره با آمریکا هستند؟... ملت ایران هرگز فجایع و جنایات بی‌شمار آمریکا را نسبت به خود فراموش نخواهد کرد و با آنانی که بی‌بخوانند با دشمنان انقلاب رابطه یا مذاکره کنند، برخورد انقلابی خواهد کرد.»^۴ این

۱. همان

۲. سخنرانی طبرزدی در ۷۶/۱/۲۸

۳. مصاحبه نگارنده با طبرزدی، ۷۶/۴/۱۵

۴. هفته‌نامه پیام دانشجو، شماره ۴۳، ۷۶/۴/۱۳، ص ۸

گروه همچنین تأکید می‌کرد که «ما هیچ نیازی به ارتباط با شیطان بزرگ نداریم و باید به امکانات داخلی خود تأکید [تکیه] کنیم.»^۱ پیام دانشجو برای برخورد با آمریکا سیاست «بهترین دفاع حمله است» را پیشنهاد نموده^۲، آمادگی خود را برای مبارزه با این «دیو توطئه و تجاوز» اعلام می‌کرد.^۳

ولی از سال ۱۳۷۶ تغییر نگرش چشمگیری در دیدگاه این گروه در زمینه رابطه با غرب و آمریکا مشاهده می‌شود. طبرزدی در این باره می‌گوید: «در ارتباط با کشورهای غربی فکر نمی‌کنم مشکل خاصی وجود داشته باشد و باید روابط خوب تعریف شود و در عین حال از موارد تشنج‌زا جلوگیری به عمل آید. در ارتباط با آمریکا... [حکومت] ما به یک مرتبه از اقتدار رسیده، که مشکلی نداشته باشد و بتواند با دولت و مردم آمریکا در چهارچوب مذاکرات براساس منافع متقابل مذاکره کند.»^۴

وی در سخنان دیگری رابطه با آمریکا را رد نکرده، می‌گوید: «رئیس‌جمهور مؤظف است برای برقراری روابط با دولت‌های دیگر شرایطی تعیین کند و در صورت تحقق این امر با آمریکا نیز می‌توانیم رابطه داشته باشیم.»^۵ همچنین در سخنان دیگری «ارتباط سیاسی با تمام کشورهای جهان به غیر از اسرائیل را رد نکرده، می‌افزاید: «سیاست خارجی باید براساس صلح و دوستی و متانت باشد و بهانه‌ای که دولت‌های غربی بتوانند از آن طریق کشور را تحت فشار قرار دهند به دست آنها ندهد.»^۶ این اتحادیه در تحلیلی

۱. همان، شماره ۴۴، ۷۴/۴/۲۵، ص ۸

۲. همان، شماره ۴، ۷۳/۶/۲۸

۳. همان، شماره ۷، ۷۳/۷/۱۸، ص ۱۱

۴. گفتگوی طبرزدی با بخش فارسی رادیو بی‌بی‌سی، بخش شامگاهی، ۷۶/۳/۱۷

۵. سخنرانی طبرزدی در ۷۶/۲/۱۶

۶. سخنرانی طبرزدی در ۷۶/۱/۲۸

ضمن بیانیهای در زمینه ارتباطات ایران با عراق و عربستان، با انتقاد نسبت به بخشی از سیاست‌های روابط خارجی دولت خاتمی می‌نویسد: «تمایل افراطی ایران به پادشاهی عربستان که نقش دست‌نشاندهی دولت آمریکا را نیز ایفا کرده است، همان زیان‌ها را دربر خواهد داشت که دشمنی‌های دو دهه گذشته بین دو کشور را دربرداشت.»^۱

۱. بیانیه اتحادیه انجمن‌های اسلامی دانشجویی و دانش‌آموختگان دانشگاهها و مراکز آموزش عالی، ۷۷/۱/۱۷

خلاصه مواضع سیاسی گروه پیام دانشجو

- ۱- محدود بودن اختیارات ولی فقیه به اصول قانون اساسی
- ۲- خواست مردم مبنای تشکیل حکومت اسلامی و رأی آنها یک امر دینی است
- ۳- حمایت از قانونمند شدن فعالیت‌های سیاسی در چهارچوب احزاب
- ۴- حق بودن مشارکت مردم در فعالیت‌های سیاسی
- ۵- تأکید بر وجود آزادی در جامعه و این که مردم بتوانند آزادانه نظرات خود را پیرامون سیاست‌های گوناگون ابراز کنند
- ۶- حمایت از نقش انتقادی از دستگاه‌های اجرایی و دولت
- ۷- حمایت نکردن از صدور انقلاب
- ۸- رد نکردن مذاکره با آمریکا

۲-۲. مواضع اقتصادی گروه پیام دانشجو

۱- خصوصی‌سازی

این گروه با خصوصی‌سازی واحدهای تولیدی مخالف است. نشریه پیام دانشجو در این باره می‌نویسد: «متأسفانه تعداد زیادی از نمایندگان، بیش از آنکه سنگ محرومان را بر سینه بزنند، دفاع از بخش خصوصی را شعار اصلی خود ساخته‌اند.»^۱ همچنین معتقد است مشارکت مردم در فعالیت‌های اقتصادی نباید در انحصار اقشار ثروتمند باشد و باید عامه مردم در این زمینه، فعال باشند. نشریه پیام دانشجو از نحوه خصوصی‌سازی توسط دولت انتقاد کرده و از آن با عنوان «خصوصی‌سازی متکی بر انحصار» یاد می‌کند و به جای آن «جذب مشارکت مردم و سرمایه‌های سرگردان آنان» را پیشنهاد می‌کند.^۲ به طور کلی این گروه بر دخالت دولت در اقتصاد تأکید دارد. و نشریه پیام دانشجو در این زمینه می‌نویسد: «کشور ما... که دارای اقتصاد آسیب‌دیده‌ای از دوران گذشته و جنگ تحمیلی است... باید بتدریج با دخالت دولت مشکلات سرمایه‌گذاری تولیدی و مسائل ارزی و پولی را به سامان رساند.»^۳ این نشریه در جای دیگر دخالت دولت را در اقتصاد «امری ضروری و عقلایی» توصیف کرده، می‌نویسد: «دخالت دولت در شرایطی که ارزش پول ملی کشور به پایین‌ترین سطح خود رسیده و وضعیت تورمی و افزایش افسارگسیخته قیمت‌ها را بر کشور حاکم کرده است، امری ضروری و عقلایی می‌نماید.»^۴

۱. هفته‌نامه پیام دانشجو، شماره ۵، ۷/۴/۷۳، ص ۱

۲. همان، شماره ۴۸، ۱۲/۱۵/۷۴، ص ۵

۳. همان، شماره ۳۶، ۲/۲۶/۷۴، ص ۶

۴. همان، شماره ۳۷، ۳/۲/۷۴، ص ۴

همچنین این نشریه بر «نظارت دولت بر بخش‌های مختلف اقتصادی» تأکید کرده، می‌نویسد: «آنچه که مطرح است جنبه نظارتی دولت در بخش‌های مختلف اقتصادی و خدماتی است.»^۱

این گروه برای فائق آمدن بر مشکلات اقتصادی بر استفاده از اهرم «مجازات» تأکید دارد. نشریه پیام دانشجو می‌نویسد: «دولت هر جا با اقتدار وارد شده و با اخلا لگران اقتصادی و قاچاقچیان ارز و کالا با قاطعیت برخورد کرده، همواره اثرات مثبت خود را بر جای گذاشته است... باید با پیگیری مستمر و اجرای مجازات‌های پیش‌بینی شده حتی در حد اعدام برای کسانی که سعی دارند اقتصاد کشور را نابسامان کرده و به شکست بکشانند... [با آنان برخورد کرد.]»^۲ این نشریه در جای دیگر برای مبارزه با گرانفروشان خواستار مجازات اعدام شد.^۳ این گروه در تشریح عوامل گرانی آن را ناشی از چند عامل دانست که «عدم کنترل و نظارت دولت بر بازار، لجام گسیختگی سرمایه‌داران، تجار و شبکه توزیع» را از آن جمله معرفی می‌کند.^۴ طبرزدی نیز در مخالفت با برنامه تعدیل می‌گوید: «باید برنامه تعدیل [اقتصادی] متوقف شود.»^۵ این گروه از اختصاص یارانه (سوبسید) از سوی دولت به کالاها حمایت می‌کند.

پیام دانشجو درباره یارانه‌های دولت برای نان و انرژی و امثال آنها می‌نویسد: «آنها همچون تزریقی است که پیکر نحیف بخش وسیعی از جامعه

۱. همان، شماره ۵۱، ۲۱/۱/۷۵، ص ۷

۲. همان، شماره ۳۶، ۲۶/۲/۷۴، ص ۶

۳. هفته‌نامه پیام دانشجو، شماره ۱۵، ۱۵/۹/۷۳، ص ۷

۴. همان، شماره ۷، ۱۸/۷/۷۳، ص ۲

۵. اظهارات طبرزدی در ۱۷/۲/۷۶

را سرپا نگه داشته است و حذف آن به معنای قطع ماده لازم برای ادامه نیم حیات این قشر است... یارانه برای ادامه حیات محرومان است.^۱

۲- الگوی اقتصادی خودکفایی

این گروه از الگوی اقتصادی خودکفایی حمایت می‌کند و با تأکید بر در پیش گرفتن «قناعت»، معتقد است: «فرهنگ توسعه در این کشور، فرهنگ... قناعت خواهد بود.»^۲ این نشریه در جای دیگری بر خودداری از اجرای طرح‌های بزرگ که ارزبر هستند، تأکید کرده، می‌نویسد: «در یک برنامه توسعه همه‌جانبه، تکیه بر منابع داخلی از اولویت جدی برخوردار است... پرهیز از طرح‌های بزرگ و آمسال دراز که ارزیابی از ویژگی‌های چنین طرح‌های بزرگ است و توجه به منابع ملی موجب می‌شود که بخش عظیمی از سرمایه‌های کشور به هدر نرود.»^۳ این نشریه همچنین به رسانه‌های گروهی پیشنهاد می‌کند که «صرفه‌جویی در مصرف را ترویج دهند. و در این باره می‌نویسد: «رسالت عظیم رسانه‌های گروهی کشور ما عبارت است از ترویج فرهنگ پس‌انداز و خودداری از مصرف بی‌رویه و تشویق خانوارها به صرفه‌جویی در مصرف.»^۴ این گروه خواستار بستن بازار داخلی بر روی واردات است. نشریه پیام دانشجو می‌نویسد: «دست‌اندرکاران امور اقتصادی... بر پایه کدام برنامه یا الگو، بازار کشور انقلابی را بر روی اجناس خارجی گشودند؟... با این [اقدام] هم به سازمان ارزی کشور لطمه وارد

۱. هفته‌نامه پیام دانشجو، شماره ۵۰، ۱۴/۱/۷۵، ص ۴

۲. همان، شماره ۴۶، ۳/۵/۷۴، ص ۶

۳. همان، شماره ۴۹، ۲۲/۱۲/۷۴، ص ۱۴

۴. همان، شماره ۵۴، ۱۱/۲/۷۵، ص ۵

ساختند و هم بر سازمان تولیدات داخلی، ضربه وارد نمودند و هم کشور را به سمت تجمل‌گرایی و اسراف کشانیدند.^۱

۳- توسعه

به اعتقاد این گروه، توسعه می‌بایست با توجه به «ارزشها» مورد توجه قرار گیرد. پیام دانشجو در این باره می‌نویسد: «توسعه و سازندگی یک امر مستحسن است اما نه به قیمت سقوط ارزشها»^۲ در همین راستا با رد توسعه بدون معنویت می‌نویسد: «توسعه منهای معنویت، فرهنگ و انقلابی‌گری، توسعه نخواهد بود... فرهنگ توسعه در این کشور نیز فرهنگ شهادت و ایثار و جهاد و توانمندی و تقوا و قناعت خواهد بود.»^۳ از اینرو اعتقادی به الگو قرار دادن سیستم‌های اقتصادی موجود در جهان ندارد و معتقد است در این زمینه باید از دستورات اسلام درباره مسائل اقتصادی پیروی کرد. «اسلام بهترین دستورات و احکام را در زمینه مسائل اقتصادی دارد... با وجود این چه لزومی دارد که گاهی... به کپی‌برداری از سیستم‌های اقتصادی بیگانه... پردازیم.»^۴

۴- استفاده از منابع خارجی

با توجه به استراتژی خودکفایی موردنظر این گروه و الگوی توسعه مورد قبول آنها، گروه پیام‌دانشجو با استفاده از منابع خارجی مخالف است. نشریه پیام دانشجو در این باره می‌نویسد: «دریافت وام از بانک جهانی و صندوق

۱. هفته‌نامه پیام‌دانشجو، شماره ۲۰، ۲۰/۱۰/۷۳، ص ۱۰

۲. همان

۳. همان، شماره ۴۶، ۳/۵/۷۴، ص ۶

۴. همان، شماره ۵۳، ۴/۲/۷۵، ص ۸

بین‌المللی پول... به نفع کشور و انقلاب نبوده و نخواهد بود. پس چه بهتر که مسؤولان به منابع داخلی اکتفا کنند.^۱

۵- عدالت اجتماعی

این گروه برای برقراری عدالت اجتماعی معتقد به دخالت دولت و گرفتن ثروت‌های عمومی از ثروتمندان است. نشریه پیام دانشجو خطاب به دولت می‌نویسد: «به گونه‌ای عمل کنند که ثروت‌های عمومی را از حلقوم ثروتمندان درآورند.»^۲

۱. همان، شماره ۳۲، ۷۴/۱/۲۹، ص ۸

۲. همان، شماره ۵۰، ۷۵/۱/۱۴، ص ۴

خلاصه دیدگاه‌های اقتصادی گروه پیام دانشجو

- ۱- مخالفت با خصوصی‌سازی واحدهای تولیدی
- ۲- مخالفت با سیاست تعدیل اقتصادی
- ۳- گروه پیام دانشجو خواستار مشارکت عامه مردم در فعالیت‌های اقتصادی است.
- ۴- حمایت از دخالت دولت در امور اقتصادی
- ۵- حمایت از سیاست تنبیه برای مقابله با نابسامانی‌های اقتصادی
- ۶- الگوی اقتصادی موردنظر این گروه خودکفایی است و سیاست صرفه‌جویی را پیشنهاد می‌کند.
- ۷- این گروه خواستار محدود شدن واردات است.
- ۸- اصل بودن ارزشها در توسعه
- ۹- حمایت از اعطای یارانه (سوبسید) به کالاها
- ۱۰- مخالفت با استفاده از منابع خارجی
- ۱۱- اعتقاد به دخالت دولت برای برقراری عدالت اجتماعی در جامعه

۲-۳. مواضع فرهنگی گروه پیام دانشجو

۱- تهاجم فرهنگی

این گروه معتقد است باید «با فرهنگ مبتذل غرب» برخورد کرد و جلوی نفوذ آن به کشور گرفته شود. نشریه پیام دانشجو در این زمینه می‌نویسد: «فرهنگ مبتذل غرب بر کشور ما نفوذ نموده است. بر نمایندگان است که مبارزه با فرهنگ غرب را جدی بگیرند... مبارزه با آن را باید جدی گرفت. نمایندگان مجلس باید نیروهای نظامی، انتظامی خصوصاً نیروهای بسیج مردمی را جهت هرچه سریع‌تر ریشه‌کنی فرهنگ غرب تشویق و پشتیبانی نمایند.»^۱ از این جهت با تأکید بر برخورد با «مصدق بارز تهاجم فرهنگی» می‌نویسد: «چرا ما نباید هرچه سریعتر اقداماتی مناسب و درخور برای برخورد با مصدق بارز تهاجم فرهنگی آغاز کنیم؟ تعلل تا کی؟»^۲

با اینحال در دیدگاه این گروه درباره تهاجم فرهنگی تغییراتی مشاهده می‌شود. چنانچه زمانی از ممنوعیت استفاده از ماهواره حمایت و در مقطع دیگر با آن مخالف است. نشریه پیام دانشجو نوشت: «طرح ممنوعیت ماهواره مطلب بسیار درست و در حد انتظارات حزب‌الله است.» ولی معتقد است فقط نباید به ممنوعیت اکتفا کرد بلکه باید «با پیشگیریهای فنی و نیز برنامه‌های ارشادی، تولیدات فراوان فرهنگی و هنری، مردم را نسبت به مضرات ماهواره، بیش از پیش آگاه نمایند.»^۳ طبرزدی نیز چندی بعد در اظهارنظری درباره استفاده از ماهواره که از تغییر نگرش این گروه حکایت می‌کند،

۱. هفته‌نامه پیام دانشجو، شماره ۴۹، ۲۲/۱۲/۷۴، ص ۵

۲. همان، شماره ۴، ۲۸/۶/۷۳، ص ۳

۳. همان، شماره ۵، ۴/۷/۷۳، ص ۱

می‌گوید: «اگر کسی بخواهد ماهواره داشته باشد یا نداشته باشد مربوط به خودش است و دولت نباید در حوزه زندگی خصوصی افراد تا این حد دخالت کند.»^۱

۲- توجه به ظواهر

این گروه زمانی به ظواهر مورد قبول خود توجه زیادی داشت، به طوری که نشریه پیام دانشجو با اعتراض به این که خبرنگار مصاحبه کننده از شبکه تلویزیون سی.ان.ان با اکبر هاشمی رفسنجانی رئیس‌جمهوری وقت، «بی‌حجاب» بوده انجام مصاحبه با وی را مورد انتقاد قرار داد.^۲ اما به نظر می‌رسد موضع این گروه تا حدی تعدیل شده است. چه آنکه طبرزدی در مصاحبه‌ای می‌گوید: «برخورد خشن با خانمها در مورد مسأله حجاب درست نیست... دولت در این مورد باید نقش ارشادی داشته باشد.»^۳

۳- نظارت بر انتشار محصولات فرهنگی

این گروه با کنترل دولت بر محصولات فرهنگی قبل از انتشار آنها مخالف است. طبرزدی در مصاحبه‌ای تصریح می‌کند که معتقد به نظارت دولت بر محصولات فرهنگی بعد از انتشار آنهاست و با کنترل دولت بر محصولات فرهنگی موافق نیست. بنا به گفته وی «زیان باز بودن فضای فرهنگی کمتر از زیان‌های ناشی از بسته بودن فضای فرهنگی است.»^۴

۱. گفتگوی طبرزدی با بخش فارسی، رادیو فرانسه، ۷۶/۳/۱۷

۲. هفته‌نامه پیام دانشجو، شماره ۴۴، ۷۴/۴/۲۰، ص ۸

۳. گفتگوی طبرزدی با بخش فارسی رادیو فرانسه، ۷۶/۳/۱۷

۴. مصاحبه نگارنده با طبرزدی، ۷۶/۴/۱۵

خلاصه دیدگاه‌های فرهنگی گروه پیام دانشجو

- ۱- حمایت از سیاست نظارت بر محصولات فرهنگی بعد از انتشار
- ۲- مخالفت با کنترل محصولات فرهنگی قبل از انتشار
- ۳- مخالفت با برخورد خشن برای رعایت حجاب
- ۴- این گروه برای هدایت جامعه در راستای فرهنگ مطلوب، سیاست ارشادی دولت را پیشنهاد می‌کند.
- ۵- به اعتقاد این گروه دولت در مسائل فرهنگی نباید در حوزه زندگی خصوصی مردم دخالت کند.
- ۶- اعتقاد به وجود تهاجم فرهنگی
- ۷- راه مقابله با تهاجم فرهنگی سیاست مجازات نیست بلکه باید آگاهی مردم را بالا برد.

مواضع سیاسی، اقتصادی و فرهنگی جناح انصار حزب الله

۱-۲. مواضع سیاسی جناح انصار حزب الله

ویژگی دیدگاه‌های سیاسی جناح انصار حزب الله را می‌توان در آرمان‌گرایی و نگرش ارزشی و ایدیولوژیک خلاصه کرد. دیدگاه‌های این جناح درباره مسائل مختلف تحت تأثیر این چهارچوب کلی است.

الف - نگرش به حکومت

۱- ولایت فقیه، رهبری و مردم

انصار حزب الله معتقد است که مردم در انتخاب ولی فقیه نقشی ندارند ولی فقیه «منصوب از سوی خداوند» است و «همه اختیارات از طرف او داده شده است.» لذا این جناح رأی دادن مردم را «اعلام آمادگی، پذیرش و همراهی و تبعیت کردن» از ولی فقیه تعبیر می‌کند.^۱ به اعتقاد انصار حزب الله «خبرگان ولی فقیه را منصوب نمی‌کنند بلکه به دلیل خبره بودن و آگاهی از مسائل، ولی فقیه را کشف کرده و به مردم معرفی می‌کنند.»^۲ از نظر آنان چون ولی فقیه منصوب از سوی خداوند است، مردم در «انتخاب و اختیارات» او نقشی ندارند و وی تنها در برابر خداوند مسؤول است.

۱. ماهنامه یا لشارات الحسین، شماره ۲۵، ۲۷/۱۲/۷۴، ص ۳. همچنین نگاه کنید به شماره

۲۱، ص ۳

۲. روزنامه کیهان، ۲۶/۸/۷۵، ص ۲

این جناح با توجه به استدلال مذکور «حضور ولی فقیه را در تمام شئون کشور اسلامی لازم دانسته و دخالت او را اعم از مباشرت و تسبیب (مستقیم و غیرمستقیم) شرط مشروعیت امور» می‌داند.^۱ حسین‌الله کرم از رهبران انصار حزب‌الله با انتقاد از کسانی که ولایت فقیه را در چهارچوب قانون اساسی قبول دارند، می‌گوید: «برخی ولایت فقیه را در چهارچوب قانون اساسی قبول می‌کنند و این در حالی است که ولی فقیه می‌تواند برای حفظ اسلام برخی اصول اسلام را تعطیل کند.»^۲ این جناح نقش اصلی را در سیاست‌گذاری‌های نظام به عهده ولی فقیه می‌داند. یکی از اعضای انصار حزب‌الله در این زمینه می‌گوید: «تصمیم‌گیری روی منافع ملی و استراتژی کشور فقط و فقط می‌بایست توسط مقام معظم رهبری تدوین گردد.»^۳ از اینرو برای مجلس شورای اسلامی یک نقش صوری قائل است که تنها به تصویب «دستورات و ارشادات» رهبری انقلاب پردازد. انصار حزب‌الله در بیانیه‌ای به مناسبت انتخابات دوره پنجم مجلس شورای اسلامی می‌نویسد: «ایده‌آل نزد ما ورود کسانی به مجلس است که... نه تنها دستورات بلکه حتی ارشادات مقام معظم رهبری را... عاشقانه به جا آورند.»^۴ همچنین در بیانیه دیگری فعالیت‌های جناحی را در مجلس «به شرط آنکه... صد در صد ملتزم به رهنمودهای مقام معظم رهبری باشد، کاری مباح و مفید» می‌داند.^۵ این جناح «مجوز» فعالیت نهادها را «مشروعیت و حجیت» داشتن «سخنان امام و جانشین ایشان» عنوان

۱. ماهنامه یا لئارات‌الحسین، شماره ۲۰، ۱۵/۸/۷۴، ص ۲۰

۲. اظهارات الله کرم در ۳۹/۱/۷۶

۳. ماهنامه یا لئارات‌الحسین، شماره ۲۳، ۱۱/۱۱/۷۴، ص ۷

۴. همان شماره ۲۴، ۱۰/۱۲/۷۴، صص ۵ و ۶

۵. همان، شماره ۲۹، ۷/۴/۷۵، ص ۶

می‌کند.^۱

حسین‌الله کرم نیز «جامعه انتخابگر» را در مقابل جامعه خدا محور قرار می‌دهد.^۲

۲- احزاب سیاسی

جناح انصار حزب‌الله با فعالیت احزاب سیاسی مخالف است. و با توجه به نگرش این جناح به ولایت فقیه - که تشریح شد - آنها زمینه‌ای برای فعالیت احزاب سیاسی با دیدگاه‌های مختلف و حتی متضاد نمی‌بینند. حسین‌الله کرم در این باره می‌گوید: «وقتی ما تکثرگرایی را پذیرفتیم و گفتیم که حاکمیت از راه اراده انسانهاست باید ولایت فقیه را بعد از رأی مردم بدانیم.»^۳ «مهدی نصیری» مدیر مسئول نشریه صبح نیز می‌نویسد: «تضارب آرا... نه تنها واجد ارزش نیست، بلکه ضد ارزش و موجب تشدید ابهامها و گمراهیها است.»^۴ انصار حزب‌الله به دلیل نگرش منفی به مظاهر تمدن غرب، احزاب را که زاده دموکراسی‌های غربی هستند، رد می‌کند. نشریه صبح در نوشته‌ای کسانی را که «انتخابات ایده‌ال را تنها در چارچوب احزاب سیاسی شبیه کشورهای غربی می‌دانند» به عدم اطلاع از «خبائتها و خیانت‌های احزاب سیاسی غرب نسبت به ملت‌های خویش» متهم کرده است.^۵

۳- مشارکت سیاسی

انصار حزب‌الله به دلیل عدم اعتقاد به فعالیت احزاب، برای مشارکت مردم

۱. همان، شماره ۳۶، ۲۲/۱۲/۷۵، ص ۱۳

۲. اظهارات الله کرم در ۷۶/۱/۳۱

۳. همان

۴. هفته‌نامه صبح، شماره ۳۸، ۱۲/۱۰/۷۶، ص ۱

۵. هفته‌نامه صبح، شماره ۴۲، ۱۰/۱۱/۷۶، ص ۱۴

در چهارچوب احزاب و سازمان‌ها و به صورت سازمان‌دهی شده نقشی قائل نیست. اما این گروه به حضور مردم در انتخابات، راهپیمایی‌ها به شکل یکپارچه، اهمیت می‌دهد و آن را «عمل به مقتضای تکلیف»^۱ می‌داند.

۴- آزادی

با توجه به «نگرش مطلق» انصار حزب‌الله و این که خود را «حق» و دیگران را «باطل» می‌دانند، بر خود تکلیف شرعی می‌دانند که عملاً به مقابله با «باطل» بپردازند. بر این اساس این جناح، آزادی‌های سیاسی و قانونی را نمی‌پذیرد و هواداران آن برای جلوگیری از فعالیت دیگران وارد اقدام می‌شوند. انصار حزب‌الله در بیانیه‌ای صریحاً می‌نویسد: «امر به معروف و نهی از منکر مشروط به اجازه نمی‌باشد، زیرا قانون اساسی این واجب شرعی را یک وظیفه ملی و مردمی (نه حکومتی و دولتی) دانسته است.»^۲ نشریه یالثارات الحسین نیز به طور صریح می‌نویسد: «با هوشیاری و حضور به موقع امت حزب‌الله زنجان» از برگزاری «اولین سالگرد درگذشت مهندس مهدی بازرگان جلوگیری شد.»^۳ از دیگر موارد مشابه می‌توان به جلوگیری از سخنرانی گروهی از جمله عطاءالله مهاجرانی معاون رئیس‌جمهوری در دوران ریاست جمهوری هاشمی رفسنجانی در مشهد درباره سیدجمال‌الدین اسدآبادی اشاره کرد.^۴ همچنین انصار حزب‌الله در بیانیه‌ای به مناسبت آغاز به کار مجلس پنجم می‌نویسد: «حزب‌الله پس از شناسایی افراد لیبرال در مجلس، آنان را بیرون

۱. ماهنامه یالثارات الحسین، شماره ۳۳، ۱۵/۹/۷۵، ص ۱۰

۲. دومین بیانیه انصار حزب‌الله

۳. ماهنامه یالثارات الحسین، شماره ۲۷، ۱۳/۲/۷۵، ص ۴

۴. همان، شماره ۳۶، ۲۲/۱۲/۷۵، ص ۱۰

می‌اندازد.^۱ این گروه در بیانیه دیگری تأکید کرد «قصد تأذیب و تنبیه پیمان شکنان و متجاوزان به حقوق و آمال اعتقادی و مذهبی ملت را دارد.»^۲ با توجه به نگرش مطلق این جناح، آنان با توسعه کمی نشریات مخالف هستند و نتیجه آن را در سال‌های ۶۸ تا ۷۱، «ضربات و لطمات... به فرهنگ دینی و انقلابی» کشور توصیف می‌کنند.^۳

۵- تخصص

این جناح برای تخصص در اداره کشور اهمیت چندانی قائل نیست. انصار حزب الله در بیانیه‌ای به مناسبت انتخابات مجلس شورای اسلامی در بخش مربوط به ویژگی‌های نماینده مجلس به داشتن تخصص اشاره‌ای نکرد و آنرا محدود به «پیروی از رهبری، حشر و نشر با فقرا و محرومین جامعه، ساده‌زیستی، حمایت از دولت اسلامی و انقلابی در خط ولایت»^۴ عنوان کرد. بعلاوه نگرش بدبینانه‌ای به خارجیان دارد و معتقد به «نظریه توطئه» است و در این راستا آنان به متخصصان که غالباً تحصیل کرده غرب هستند، نگرش منفی دارند و آنان را وابسته به بیگانگان می‌دانند که در جهت اهداف آنان حرکت می‌کنند.

۶- آرمان‌گرایی

جناح انصار حزب الله در مقابل «عملگرایی» معتقد به «آرمان‌گرایی» است و بر حفظ ارزشها تأکید می‌کند. نشریه صبح در این زمینه می‌نویسد: «آنان که

۱. همان، شماره ۲۹، ۷/۴/۷۵، ص ۶

۲. همان، شماره ۳۳، ۱۶/۹/۷۵، ص ۹

۳. ماهنامه یالثارات الحسین، شماره ۳۷، ۱۱/۲/۷۶، ص ۱۰

۴. بیانیه شماره ۱ انصار حزب الله به مناسبت انتخابات دوره پنجم مجلس شورای اسلامی

مدعی هستند با آرمان‌گرایی نمی‌توان مشکلات کشور را حل کرد و لذا القا می‌کنند که عملگرایی و تسلیم شدن به واقعیات غیرارزشی کسار ساز و مشکل‌گشا است، هم باورهای انقلابی را تخریب می‌کنند، هم دشمنان را جسور می‌سازند و هم در نهایت مشکلات کشور را افزون خواهند کرد.^۱

۷- صدور انقلاب

جناح انصار حزب‌الله حامی «صدور انقلاب» و در مقابل «منافع ملی» به «منافع اسلامی» اعتقاد دارد و معتقد است که می‌بایست امکانات کشور را در این جهت هزینه کرد و به «هسته‌های مقاومت جهانی حزب‌الله» کمک مالی کرد.^۲ یکی از انصار حزب‌الله در این باره می‌گوید: اساس تقابل و ضدیت تفکر ما با ملی‌گراها در این است که آنها (ملی‌گراها) امکانات را در جهت منافع ملی می‌خواهند ولی ما در جهت منافع اسلامی، ملی‌گراها در چهارچوب به اصطلاح درون مرزها و کشوری فکر می‌کنند، اما ما در چهارچوب مرزهای جهان اسلام... ما وقتی در لبنان و بوسنی حاضر می‌شویم می‌گوییم که منافع ما آنجاست... این منافع نمی‌تواند ملی باشد بلکه از دیدگاه ما اسلامی است... حدود و ثغور این منافع در حد امکانات و منابع است... اهداف ملی نمی‌تواند حیات دراز مدت انقلاب را تضمین نماید.^۳

اگر چه تکیه این جناح بر صدور انقلاب است، اما «در هنگام حمله و تهدید کشور معتقد به اتخاذ روش حفظ محور» است اما در این مقطع نیز به صدور انقلاب «بی‌توجه» نیست.^۴

۱. هفته‌نامه صبح، شماره ۴۲، ۱۰/۱۱/۷۴، ص ۲

۲. ماهنامه یالثارات الحسین، شماره ۲۳، ۱۱/۱۱/۷۴، ص ۷

۳. ماهنامه یالثارات الحسین، شماره ۲۵، ۲۷/۱۲/۷۴، ص ۷

۴. همان